

DOMOLJUB

ŠTEV. 51. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 18. DECEMBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Bolj na globoko!

Preteklo nedeljo se je vršilo v Ljubljani nad vse lepo slavlje. Ljubljanske Marijine kongregacije, ki jih ni majhno število, so slovesno obhajale petinsedemdesetletnico proglastitve verske resnice o brezmadežnem spočetju Device Marije in zlatomašniški jubilej sv. Očeta.

Dve veliki in pomembni misli za slovensko ljudstvo.

Prva: Marija, naš vzor in naša uteha, moč naša in naše zdravje. O drugi pa bomo govorili prihodnjé.

Veliko, preveč nemoralnega in grdega se je v zadnjih desetletjih ujedlo v dušo slovenskega človeka. Ne samo pohotnosti, temveč tudi nezmernosti, zlasti pijančevanja, veliko sovraštva in mrznje, veliko bogomrzkosti in odtujenosti od Boga, in zraven še na debelo neznačajnosti in breznačelnosti, strahopetnosti in omahljivosti. Nemorala ni samo vsiljiva tujka med nami, za katero vsakdo s prstom pokaže, temveč spoštovana dama, ki ji brezversko časopisje poje slavo, množica pa se čuti počašeno, če sme živeti v njeni družbi.

Ni čuda, da so v teh okoliščinah celo v ljudeh, ki jim je vera v Boga in odgovornost sveta in resna reč, marsikatero krščanske vrednote izgubile svoj sijaj, da se je v mnogih sicer dobrih središč krščanstvo izmaličilo samo v neko zunanost, dočim je resnično in pravo življenje po veri in evangeliju usahnilo skoro do dna.

Katoliška akcija je tu! Vprav zato, da se ti studenci notranjega življenja iz vere in po veri zopet napolnijo s čisto in svežo studenčnico evangelija, da se posameznik, družina in javnost zopet prepoji s Kristusom in njegovim naukom.

In v tej katoliški akciji potrebujemo vzora, moči in zdravila. Če naše Marijine družbe v tem času zopet in zopet kažejo na Marijo kot tisti vzor, moč in zdravi, po katerem se more naše življenje izkopati iz pohotnosti in nezmernosti, iz sovraštva in mrznje, iz strahopetnosti in omahljivosti k čistosti in ljubezni in neustrašenosti prvih kristjanov, potem so baš Marijine družbe klic današnjega časa. Potem so Marijine družbe tiste, ki naj kakor ob njih začetku pred par sto leti obnavljajo in

presnavljajo katoliško življenje. Zato ker imajo vprav Marijine kongregacije v sebi tista nikdar izčrpna in vedno moderna sredstva za poglobljanje duš — Marijo, milost pridobljeno po molitvi in apostolsko ljubezen.

Nikjer in nikdar se ne bo dalo popisati, koliko so baš Marijine kongregacije v preteklih desetletjih ohranile zdravja v našem ljudstvu, koliko mladih src je baš po njih in samo po njih ohranilo svojo čistost in poštenost in vero, svojo bodočnost in srečo. Ali niso danes, ko brezvera in verska mlačnost z vso silo udirata v svetišče slovenskega naroda, toliko bolj na mestu, toliko bolj potrebne? Ali ni baš danes čas, da vprav po Marijinih kongregacijah zaorjemo bolj na globoko v svoja srca, da bo seme Kristusovega nauka obrodilo obilneje in krepkeje?

Katoliška akcija poudarja katoliško dejavnost. Več resnično katoliškega življenja v posameznike, v družine, v javnost. Ne samo nedeljska maša in parkrat na leto sv. zakramente, temveč obenem več samovzgoje in samozatajevanja v naše praktično življenje — več čistosti, mnogo več zmrnosti, manj — veliko, veliko manj sovraštva in mrznje in nevoščljivosti in škodoželjnosti, več verskega poguma in neustrašenosti, več ognja za krščansko stvar, ki je stvar naše duše in naše večnosti, stvar naših otrok in njih srečne bodočnosti.

In vprav v tej katoliški akciji bodo in morajo biti kongreganisti najodločnejša četa. Zato ker imajo na svojem praporu Marijo, naš vzor in našo moč, ker imajo nepremagljivo orožje v močni in vztrajni molitvi in imajo veliko apostolsko ljubezen v svojih središčih.

Katoliška akcija, ki jo naš veliki skupni oče Pij XI. danes oznanja s tako gorečnostjo, kliče zato v Marijine kongregacije ne samo dekleta in žene, temveč v prav isti ali še večji meri fante in može.

Fantje in može: poslušajte očetov klic!

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Odprite oči!

1. »Katoličan, ki ne podpira — kolikor mu je možno — katoliškega časopisa, nima pravice, da bi se imenoval dober sin Cerkve.« Tako je zapisal odličen škof (Ketteler) pred 50 leti.

2. »Kdor samega sebe ljubi, kdor želi ostati v kraljestvu resnice in bogoljubnosti, knjig in časopisov, ki se v njih grdi sveta katoliška Cerkve, ali pobija božje razodetje, taji Bog, duša, večnost, ne sme čitati; prepoveduje mu jih sam naravni in naravni zakon. In le v smislu tega naravnega zakona, po katerem moremo sebe ljubiti, varovati se pa zmot... ravno Cerkve, ko prepoveduje grde časopise in knjige.« Zapisal ljubljanski škof A. B. Jeglič pred 25 leti.

3. »Katoliško časopisje ima nalogo, da razkriva zlobne nakane sovražnikov svete Cerkve; da podpira prizadevanja pastirjev svetišča Gospodovega. Zato so pa katoličani dolžni, da dobro časopisje krepko podpirajo. Odrečejo naj slabemu tisku vsako zanimanje in soudeležbo; dobremu tisku pa naj — kolikor je v njih moči — pomagajo, da se okrepi in napreduje.« Zapisal papež Leon XIII. pred 30 leti.

4. »Ni je poleg verstva nobene večje sile na zemlji — nego je tisk... V Ameriki imajo večinoma po škofijah še šesto cerkveno zapoved — glede prispevkov za katoliško bogoslužje. Jaz bi pa želel tako šesto cerkveno zapoved: »Naročaj in podpiraj dobre, katoliške časopise in knjige!« Govoril pred 4 leti na zborovanju v Linzu škof Gföllner.

Novice iz Belgrada.

Nj. Vel. kralj je podpisal

zakon o pobijanju rastlinskih škodljivcev.

Zakon predpisuje, da mora vsak lastnik zemlje, užitar ali zakupnik obvarovati škode svoje rastline pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci in o njih obveščati občinska oblastva, ki so dolžna ukreniti vse potrebno za pobijanje bolezni na rastlinah in njihovih škodljivcev. Iz občinskega poljedelskega zaklada se nabavljajo naprave za pobijanje rastlinskih bolezni in dele nagrade. Ban predpiše tozadevne

KAJ JE NOVEGA

d Vsi trije redovniki Družbe Jezusove, gospodje Podražaj, Vdovič in Drobnič so srečno prispeli preko morja v indijski Bombaj. Vožnja je trajala od 22. novembra, ko so odšli iz Ljubljane, do 9. decembra, ko so dospeli v Bombaj.

d Za predsednika jugoslovanske delegacije pri mešani jugoslovanski-bolgarski komisiji je namesto te dni umrlega Radomirja Saponjiča imenovan dr. Miroslav Janković, ravnatelj trgovinskega oddelka v ministrstvu zunanjih del.

d Nov raspored častnikov v letalski stroki je določil minister za vojno in mornarico. Zanimivo je, da je v letalski stroki posebno veliko častnikov Slovencev.

d Kaj je z bivšimi samoupravnimi denarnimi zavodi. Ker so z zakonsko odredbo prešle pravice in obveznosti ljubljanske in mariborske oblastne samouprave na dravsko banovino, sta tudi Kranjska hranilnica v Ljubljani in oblastna hranilnica mariborske oblasti s podružnico v Celju postali last dravske banovine in jamči banovina za vse vloge in obveznosti teh denarnih zavodov, kakor sta poprej jamčili oblastni samoupravi.

d Izšla je zadnja številka »Samouprave« kot 9. do 12. zvezek drugega letnika. »Samouprava« je prenehala, ker so bile z zakonom z dne 3. oktobra 1929 ukinjene oblastne samouprave.

d Uspeh domačih hranilnikov. Neka posojilnica na Gorenjskem je uvedla domače hranilnike. Uspeh je ta, da so mali varčevalci v dobrih enajstih mesecih prisledili 57.000 dinarjev. Mnogi so ravno s hranilniki dobili veselje do varčevanja, mnogim je bila to prilika, da male vsote shranijo, namesto da jih zapravijo za ne-

ukrepe, v njegovo dolžnost spada tudi zatiranje kobilic. Stroške nosi pol država, četrt banovina, četrt pa prizadeta občina.

Pretekli teden je bil potrjen tudi

zakon o administraciji vojske in mornarice,

ki določa upravo vojaškega gospodarstva za vojne in v miru.

Načrt zakona o ribarstvu

je izdelan v poljedelskem ministrstvu. Poslan bo banskim upravam in strokovnjakom v državi v presojo. Ko bo ministrstvo prejelo odgovore, bo sklicalo ožje posvetovanje, kateremu bo sledila širša konferenca, ki bo načrt končno izdelala. Ta konferenca bo v januarju 1930.

Pretekli teden je bil na predlog pravosod. ministra predpisan in proglašen

zakon o premeščanju, upokojanju in odpuščanju uradnikov

in ostalih državnih uslužbencev. Vsi ti so sedaj po potrebi službe lahko tudi brez svojega pristanka premeščeni ali upokojeni, pa v gotovih slučajih tudi odnruženi iz državne službe.

potrebne stvari. Otroci, posli, delavci itd. stopite tudi drugod do domače posojilnice in si oskrbite hranilnike.

d Sedem ponudb je došlo za zgradbo mostu med Belgradom in Zemunom, med njimi šest od nemških tvrdk.

d Izvoz posušenih sliv iz Srbije znaša v tekočem letu 850 vagonov je na razpologo za izvoz še 150 vagonov.

d Za več kot 10 odstotkov se je dvignila poraba sladkorja v letu 1928/29 samo v Jugoslaviji, Bolgariji, Turčiji in Španiji.

d Lastno pivovarno si hočejo zgraditi gostilničarji in sicer po možnosti v Laškem, tako so sklenili te dni na shodu v Mariboru. Pivovarno bi zgradili z osnovno glavnico deset milijonov in bi vsak gostilničar vplačal 1000 Din. Če bodo gostilničarji složni, bodo gotovo uspeli, saj je uresničenje te misli velik korak naprej k osamosvojitvi slovenskega gospodarstva in bo zato gostilničarje v tem oziru vsak zaveden človek rad podpiral.

d Čudno prevozno sredstvo. Te dni sta prispela v Maribor umetnika Feldgen in Niklaszewski ter razkazovala čudo prevoznega sredstva: sestava motornega kolesa in čolna. Teža potovalnega vozila znaša 1800 kg, pogonsko silo pa proizvaja nemško D-motorno kolo. Potovanje se vrši na ta način, da se ob priliki vožnje po vodi motorno kolo odklopi ter spravi v ogrode čolna. Potovati sta začela 11. oktobra 1926 v Kielu ter prepotovala doslej 14 držav: Nemčijo, Švico, Holandsko, Belgijo, Francijo, Španijo, Portugalsko, Maroko, Alžir, Severno Afriko, Italijo, Jugoslavijo, Avstrijo, Češkoslovaško, Poljsko, Litavsko in Madžarsko. Potovanje po svetu zaključita 1. 1931.

d Z glavnicu treh milijonov dinarjev bodo nekateri slovenski industriji ustanovili v Mariboru tovarno sveč.

d Nove železniške proge. Dogotovitje na je proga Krapina—Rogatec; prav tako proga Prokuplje — Pločnik. Dogotovitje sta tudi že progi Kragujevac—Kraljevo (ozkotirna, 56 km) ter Trebinje—Laštva (ozkotirna, 16 km); železniška uprava ju je že prevzela ter ju bo v najkrajšem času izročila prometu. Kmalu bosta dograjeni progi Bitolj—Prilep (46 km) ter Pločnik—Kuršumlija (12 km); sedaj polagajo tir in se bo oddaja generalni direkciji državnih železnic izvršila v začetku leta 1930.

d Voditelja bivše radičevske stranke Predavca Josipa, ki je osumljen zločina prevare pri propadli radičevski »Glavni zadruzi«, so policijski organi v Dugem selu prijeli in odvedli v zapore kraljevskega sodnega stola v Zagrebu.

d Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je praznovalo te dni 30 letnico obstoja in je priredilo v ta namen dobro obiskano spominsko zborovanje v ljubljanskem hotelu »Unionu«.

d Iz Ogrske je prišlo v prvih desetih mesecih letošnjega leta v Jugoslavijo za 22 milijonov dinarjev ječmena.

d Pomenljiva proslava rojstnega dne Nj. Vel. kraljice. Učitelj Krstič v Brgudu pri Benkovcu je dal pobudo, da se na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije prične po vsej primorski banovini (Dalmaciji) s pogozdovanjem golih kraških reber. To delo se že vrši v Brgudu, pozneje pa se bo razširilo na vso banovino. Vse občine so odstopile potrebna zemljišča za pogozditev, državne drevesnice so odstopile potrebne mladike, šolska mladina pa ob prostem času marljivo sadi drevje. Preko dvornega maršalata je bila Nj. Vel. kraljica Marija naprošena, naj se gozdovi imenujejo po njej.

d Po jugoslovanski koruzi zelo povprašujejo v Nemčiji.

d 2209 glav plemenske živine je nakupila komisija, ki jo je poslalo poljedelsko ministrstvo v inozemstvo. Plemenska živina bo razdeljena na živinorejska središča v državi. Nabavljena plemenska živina je menda prvorazredne vrste.

d Alkohol jemlje ljudem pamet. V neki gostilni na planinski Lobnici je shajališče pohorskih drvarjev — »holcarjev«. Tam se izplačuje denar, tam se zasluži denar zapije, tam se ti »holcarji« tudi okregajo in stepejo, če je treba ali ne. Prav tako se je zgodilo neko soboto zvečer. Najprej so pobili na tla onega, ki jim navadno denar prinaša v izplačilo, pa na začudenje denarja niso pri njem našli. Njegova žena ga je bila odnesla. Ko so pa denar nato vseeno dobili izplačan, so se napili, denar zapravili, se skregali med seboj in stegli. In posledica: drugo jutro so s planine enega prinesli na nosilnicah s strašnimi ranami na prsih in na hrbtu, — baie so se mu pljuča na hrbtu vsa videla, rešilni avto ga je nato odpeljal v mariborsko bolnico, pa pravijo, da ne bo nič z njim, — drugi je sam prišel obvezan, nekaj so jih pa zandarji privedli — uklenjene.

Brez škode pereš samo z milom!

Omečite vodo z navadno sodo, vsled česar boste prihranili na potrošnji mila. Izpirajte pa ved o le ono, na katero se lahko zanesete. Ne pozabite pri tem na

terpentinovo
milo GAZELA

d Zapustil je drobno deco. V neki gostilni v Turnišču v Slov. krajini je bil v družbi prijateljev in znancev posestnik Štefan Barbarič. Izpraznili so precej litrov in vinski duhovi so razgreli glave. Prišlo je do živahnega govorjenja, kmalu do prerekanja, divjega kričanja in nazadnje do pravega boja. Nekdo je pograbil nož in trikrat zasadil v Barbariča. Rane so bile smrtno. Barbarič je izdihnil. Zapustil je drobno deco. Morilec so zaprli. Alkohol, alkohol, zapeljivce slovenskega rodu.

d Osem ljudi je zabodel v pijanosti. V hotelu »Krona« v Dolnji Lendavi je neki rekrut začel piti in sicer kar žganje. Ni se zadovoljil z osminko, niti ne s četrtinko, marveč ga je spravil pod streho kar en liter. To seveda ni ostalo brez posledice. Fant je kar podivjal. Privlekel je iz žepa nož in začel mahati z njim povprek po vseh, ki so bili krog njega. V tem boju je zabodel osem ljudi. Najhujše rane je dobil hotelir Vulcan sam, katerega je podivjani fant tako obdelal z nožem, da so ga morali peljati v bolnišnico.

d Zgrudil se je s križem vred. Pretekli teden je bil v Vojniku pri Celju pogreb po umrli Mariji Rauter. Med drugimi se je udeležil pogreba tudi tukajšnji upokojeni orožnik Adolf Dedič, ki je na čelu sprevo-
dila nosil križ z vencem. Ko se je sprevod pomikal mimo gostilne Stante, se je Dedič naenkrat zgrudil s križem vred. Pogrebeci so takoj položili krsto na tla in mu priskočili na pomoč, da bi ga dvignili. G. dekan Toman, ki je vodil pogreb, mu je dal v sili sv. odvezo, eden izmed gg. kaplanov pa je takoj tekel po sv. poslednje olje. Med tem so Dediča zanesli v gostilno Stante in hitro poklicali zdravnika dr. Mikuša, toda bilo je vse zaman. G. kaplan Ocvirk mu je hitro podelil sv. poslednje olje, nakar je g. Dedič izdihnil. Zadel ga je srčna kap. Zapušča ženo in tri otroke.

d Ne prvi, ne zadnji. Pred belgrajskim sodiščem so se te dni zagovarjali župan in odborniki občine Zarkovac v Srbiji. Obtoženi so bili nepoštenih dejanj s poverjenim denarjem, 200.000 Din. Sodišče je obsodilo župana Ilijo Vlajića na tri leta, odbornika Blagoja Krstića in Jakoba Nastića ter poslovodjo Dragutina Čirovića na dve leti, občinska svetnika Vladislava Gajića in Savo Vidokovića pa na eno leto težke ječe. Radi ponarejanja dokumentov so bili obsojeni Marko Vlajić na dve leti, Milivoje in Dimitrije Vlajić na poldrugo leto in Čedomir Vlajić na šest mesecev strogega zapora.

d Ker mu ni takoj vrnil izposojene žice za tamburico. Iz kako malenkostnih vzrokov izgubljajo ljudje včasih svoje življenje! V neki vasi pri Novi Gradiški sta se te dni sprla dva mladeniča, vedno dobra prijatelja, samo zato, ker eden ni mogel drugemu takoj vrniti izposojene žice za tamburico. Užaljeni dolžnik se je tako razburil, da je zabodel svojega prijatelja z nožem v hrbet. Mladenič je kmalu za tem umrl.

d Strašen čin blazneža. V hiši posestnika Zajca 70 letnega moža v vasi Remete pri Zagrebu je bil 33 letni sin, ki je bolehal na slaboumnosti. V takem stanju je sin te dni zaklal najprej svojega očeta, nato pa

še mater. Moški so le s težavo ukrotili zno-relega ubijalca in ga spravili v zagrebško norišnico.

d Dva milijona dinarjev škode je napravil požar v Zagrebu v skladišču Jugofarmacije.

d V lonec z vrelinim lugom je padla petletna hčerka glasbenega učitelja v Mariboru Valerija Comelli. Je podlegla težkim opeklinam.

d Iz gozda so skočili trije možje, z maskami na obrazu. Dogodek, ki se je odigral te dni v »Črnem gozdu« pri Kobilju v Slov. krajini, spominja na razbojniške napade v Ameriki in Bolgariji. Lesna družba je zgradila od Dolnje Lendave v Črni gozd, ki ga izsekuje, ozkotirno železniško progo. Po tej progi je v soboto ropotala proti gozdu lokomotiva. Na njej sta bila dva moža, ki sta imela pri sebi 96.000 Din. Ko je lokomotiva privzela v gozd, sta moža opazila na progi debelo deblo. Lokomotivo sta morala ustaviti. Še preden sta se pripravila, da bi zavlekla bruno na stran, se skočili iz gozda proti njima trije možje, s črnimi maskami na obrazu. Naperili so proti njima revolverje in zahtevali, da jim izročita denar. Na obrambo ni bilo mogoče misliti, ker so bili napadeni v premoči in ona za ta slučaj tudi drugače nista bila pripravljena. Da bi rešila življenje, sta denar brez obotavljanja izročila. Razbojnik

so ga prevzeli in nato izginili v gozdu brez sledu.

d Pred vojnim sodiščem za častnike v Belgradu se je vršila 10. decembra razprava zoper zdravnika-polkovnika dr. Riharda Juga in Mihajla Andrijanova. Obtožena sta bila, da sta pri zdravljenju rekruta Antona Pernega zakrivila njegovo smrt. Oba zdravnika sta bila oproščena, ker sta dokazala, da sta ravnala prav in po zakonu.

d Deset revolverjev je ukradel iz izložbe. Belgrajskemu puškarju Kočondi v palači »Lukso« je bilo na drzen način ukradeno iz izložbe deset revolverjev. Drzni zlikovec se je spravil na delo po polnoči, ko so ljudje odšli iz kinematografa, ki je v isti palači. Zlikovec je izrezal v oglu izložbe malo špranjo ter nato z žico izvlekel iz izložbe skozi špranjo deset revolverjev. Da je mogel biti pri delu sploh neopažen, je vzrok gosta megla, ki je tedaj ležala na ulicah. Za premetenim tatom ni sledu.

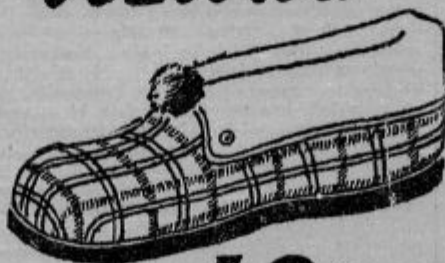
d Ostra kazen za malo tatvino. Belgrajsko sodišče je te dni izreklo ostro kazen proti Savi Iliću iz vasi Rajkovca. Ilić je izvršil v Mladenovcu dva vloma: pri prvem je ukradel 30 Din in pri drugem celih 11 Din. Pri drugem vlamu je bil zasačen. Sodišče ga je vsak vlom obsodilo na tri leta ječe, torej je dobil šest let za celih 41 Din.

d Telesno zaprtje, slaba prebava, ne-

HUMANIK

Priporočljiva

božična - darila

48-

129-

PO DOMOVINI

Pe misijonu.
(Škocijan pri Turjaku.)

Dne 24. nov. t. l. je prišlo na našo šolo novo učiteljstvo. Veseli smo ga. V tem kratkem času pa je navezalo naše srca otrok in roditeljev. Čestitamo jim na prvih vidnih uspehih. Šolski otroci so postali bolj resni, divjanje po cesti in kričanje in surovo obnašanje v cerkvi je do malega prenehalo. Želimo, da tako učiteljstvo dolgo ostane v Škocijanu!

Od 17. do 24. novembra smo imeli sveti misijon. Z največjo skrbnostjo smo se ga udeleževali. Lepih naukov ne bomo pozabili. Ohraniti bomo te neboške zaklade v svojih srcih in se po njih ravnali. Ne moremo pa razumeti, kako se more »Kmetijski list« tako razgaliti, kakor se je v št. 49. s svojim dopisom iz Škocijana. Pekleno delo je skušati obkrožiti sv. misijon z golimi lažmi, kakor eo v dopisu.

Od ust do ust gre med nami en glas: Sedaj vsaj jasno vidimo, kako lažniv je škocijanski dopisnik in koliko mu je zaupali Sedaj vsaj ponoma »Kmet. list« — od blizu. Prva je, da ga je uredništvo poslalo v župnijo v povečanem številu, da ga vse spozna, mu da za vedno slovo.

Tudi mi krščanski gasilci smo hvaležni g. misijonarjem za lepe nauke. Sedaj se jasno zavedamo svojega vzvišenega zvanja. Delo kršč. ljubezni je, kakor so nas učili g. misijonarji, da gremo na pomoč, ko čujemo glas »na pomoč!« Gnuši pa se nani, če nas hoče kdo zlorabljati za čezmerno popivanje, razbrzdani ples, prestopanje policijske ure, nasprotovanje cerkvi itd. Ljubečo je metlo, da enkrat za vselej pometemo s takimi, ki bi hoteli zlorabljati našo lepo organizacijo in ji jemati ugled.

Razstava gospodinjkega teja.
(Stari trg pri Ložu.)

V nedeljo dne 22. t. m. bomo videli, kaj so se dekleta v teku 12 tednov naučile v kmetijsko-gospodinskem tečaju, ki ga je priredila banska uprava. Ta dan bo namreč razstava v Društvenem domu in sicer se ista odpre jutraj po rani maši ob sedmih in slovesno zaključijo popoldne po večernih ob treh s prireditvijo, kjer se bodo vrstile deklaracije in pevske točke. Zeleti je, da si ta dan to razstavo od bližje ogledate, da ne bo morda kakih predsodkov, češ saj to zna že vsaka gospodinja. Torej pridite, pogledite in sodite!

Sreča v nesreči ali — na voz hodi le trezen.
(Z Dolenjskega nekje.)

Dva, pri časi in po mišljenju brata, sta se napotila z vozom, prvi, da prodajo tele, drugi, da nakupi uanj za zimo svoji boji družinici. Gotovo sta vsak svoj posel dobro opravila, vsled česar sta si pošteno privoščila »letošnjega«, ki je jak in ne pozna šale. Ko sta se okoli 22 vracala, nista več razločevala desnega in levega konja ter sta pripregla desnega na levo stran, a levaka na desno. Tudi komate sta zamenjala — in je šlo — kao Ilija. Alkohol vendar še ni bil preveč zloben: Konjiča sta privlekla na samih prsnih veržicah prazen in razbit

normalni razkroj in gniloba v črevih, prevelika množina kisline v želodčnem soku, nečista koža na obrazu, na hrbtu in prsih, tvori, mnogi katari ustne sluznice izginejo prav kmalu z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Številni zdravniki in profesorji »Franz-Josef« vodo že desetletja pri odraslih in otrokih obeh spolov uporabljajo z ugodnim uspehom. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Brezplačni cenik pošlje vsakomur na zahtevo trdka Meinel in Herold, tovarna glasbil, gramofonov in harmonik, podružnica v Mariboru, št. 107 B.

d Opozorjamo na današnji oglas Ljudske posojilnice v Novem mestu.

voz na domače dvorišče. En konj je v diru preskočil oje in si je grdo odril nogo. Kar je bilo na vozu, je drugo za drugim počepalo na cesto, tako oba brata, kakor komadi usnja. Voznika sta ostala oba čila in cela, le radi usnja, ki je bilo na 3 km daleč raztreseno, je bilo treba na vse zgodaj v ponedeljek zapreti dva oslička. Sreča, da sta bila vsaj konja in osla pametna.

Goisern pred Božičem.
(Avstrija.)

Največja misel tukajšnjih otrok je bil doslej parkelj. Že od početka šolskega leta so sanjali o Miklavžu in parkelju. Vsek se je bahal, kako mu bo šibo vzel, rep izpulil, krinko odtrgal ali ga celo z verigo zvezal in obesil. Ker so tudi zadnji teden sami tako divjali kot peklenski, jih je peklenška pošast o svojem godu kar trikrat obiskala. Ko je pa hipoma sta črnici čez klopi švignili, je planila cela druhal od groze in strahu v vse kote. Po uglasnem vrisku je nastal kmalu glasev jok boječih šolarjev. Po odhodu »divjega moža« je bila večina kmalu zopet srčna in bojevit. Šele potem, ko je bil »krampus« z jezikom, peresom in svinčnikom ogovorjen, opisan in orisan, se je tudi otročja norost radi parkljevanja polegla. Vreme ni še nič božično, kakor smo ga tu navedli: sneg še tako po malem priletava, da ga mokrota sproti spod. Božičnih drevesc bi bilo pa kmalu toliko po izložbah, kakor po pobožjih. Otroci so že svoja pisemca k »Božiču« poslali in čakajo že hrepence na poštince.

Br. Ciril.

Nova mlekarna.
(Kočevje.)

Za Miklavža smo dobili zelo potrebno mlekarno. Na hiši št. 180 nasproti fotografa Dorniga jo je ustanovila Živinorejska zadruga v Dolenji vasi. Vsek dan dobi mlekarja sveže mleko iz Dolenje vasi. Prodaja se mleko tudi gorko, češ in kava kakor tudi med, jekna, domače sadje in domači kruh. Obenem se toči brezalkoholna pijača. S tem je dobilo Kočevje prvo brezalkoholno gostilno poleg 84 takih, ki točijo alkoholne pijače. Mlekarna je dobrodošla vsemu mestu, predvsem pa delavstvu. Oddaleč pridejo delavke v tovarno in cel dan ne dobi gorkoga požirka, sedaj se bo za par dinarjev dobila večerja ali zajutek. — Živinorejska zadruga pa hoče obenem odpreti trg kmetijskim produktom, zlasti mlečnim. Kaj koristi lepo plemu, če pa ne vnovič prididev. Ako se bo delavstvo oprilelo mlekarne, se naša ista razvije v prepotrebno ljudsko kuhinjo.

Za katoliški tisk.

(St. Jernej na Dolenjskem.)

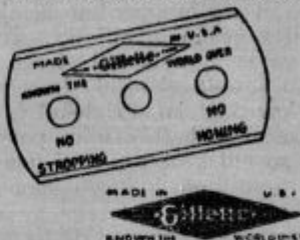
Ker se bliža novo leto, bo treba zopet naročiti dobre časopise. Vsaka hiša bi morala imeti poleg enega nabožnega časopisa vsaj še »Domoljub«. Saj nekaterim se je »Domoljub« vsled poljudnega pisanja tako priljubil, da ga za nobeno ceno ne bodo pustili. In je tudi nekaj takih hiš, ki imajo »Domoljuba«, odkar izhaja in ga bodo imeli, dokler bo izhajal. Tako je prav. Letos se pribalalo tedna za tednom v faro okrog 400 izvodov »Domoljuba«, 100 »Bogoljubov«, 30 »Slovenec« (dnevna izdaja ter nekaj nedeljske izdaje). Mohorjanov pa je bilo za tako veliko faro bolj piščo število, samo 91 izvodov, čeprav so ta knjižice najcenejše. Naj bi se za bodoče leto naročili vsi tisti, ki so svoj čas bili že naročili, saj bo 6 knjig za 20 dinarjev. Malenkost! Samo 2 litra vina stanejo! — Podružna cerkev sv. Kozma in Damijana na Gradišču je dobila nov zvon, pa pravilo, da bodo še za enega nabrali denar. Tudi Mokronošci in Grobelščani pravijo, da bodo zaželi zbirati denar za svoje podružne cerkve. — Sredi meseca decembra cvetejo pri nas vijolice in sicer na vrtu g. Franceta Turka, mlajša v št. Jerneju. Gotovo redkost.

Delo v kanadskih šumah.
(Grandbrook.)

Prosim Vas, da mi pustite mal prostorček v Vašem cenjenem listu, da opišem našo skromno delovno razmere. Tokaj je primerno število Slove-

Kakovost britvice je odvisna od izredno ostrega rezila.

Posebno ostro in precizno izdelana britvica Gillette jamči zato za ugodno britje, vrhu tega pa ž njo tudi prišedite. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

cev, kateri smo večinoma zaposleni s šumskim delom, ki je zelo težko in nevarno, zakaj gozdovi so zelo gosti, dreveje debelo in visoko. Ker je na drevesih veliko suhih vej, je zlasti nevarno, ko zapoje veter svojo liano v visokih vrhovih. Suha drevesa padajo z neizmernim brežanjem na tla, tako da se ubogi delavci mnogokrat ne morejo izogniti smrtnim nevarnostim, in je nesreča skoraj na vsakdanjem redu. Toda mi Slovenci kot dobri delavci se ne ustrašimo tega boja, ampak vztrajamo, seveda samo proti dobri plači, od katere nam ostaja vsak mesec okrog 100 dolarjev. Kar se tiče rudarskih del, se tudi delo obli in sicer samo v poletnem času. Zato se s tem našli ljudje ne bavijo preveč, ker ta dela pozimi večinoma počivajo, vsled česar zgubi Slovek v najhujšem letnem času delo ter mora čakati lepih spomladanskih dni, da se spet kje začne delo. Zato se naši ljudje večinoma držijo po gozdih, kjer se dela nepretrgoma. Včasih si Slovenci priredimo kakšno veselico, da se razveselimo v mlačno prijetelstvu, posebno v Božiču in Veliki noči, ko nam spomini bežijo čez neizmerno daljavo v našo ljubljeno domovino. Ob zaključku dopisa voščimo vsem bralcem in bralkam veselo božično praznike in srečno novo leto. — Alojzij Črnetič, Matija Nefemer, F. Gerdenc, Alojz Govednik, Jakob Plut, Vinko Pirc, Josip Markovci, Tonia Kovarčič, Pavel Štrk, Ivan Hudoklin, Tonia Pavlin, Frank Gorenc, Vinko Suštar, Tonia Lažar, Janez Žičkar, Jurij Kastelec, Alojz Macerle, Martin Kočvar, Karol Purgelj, Martin Gornik.

NAZNANILA.

n Sodražica. Prosvetno društvo priredi v dvorani Kmetijskega društva zelo zanimivo in našemu ljudstvu zelo priljubljeno igro »Domen« s petim v petih dejanjih na Stefanji dan ob 3 popoldne. Prijatelji dobre in poštene zabave vljudno vabljani. — Za vstopnino znižane cene.

n Naklo. V nedeljo, dne 22. decembra uprizarimo v drugi Manice Komarove štiridejansko igro »Prisega o polnočici«. Pridite pogledat, ne bo vam žal. Igra je lepa in nudi mnogo užitka: zabave pa tudi pouka. Samo prosimo, da nam igro sledite tako kot gre in ne smešite resni in žalostnih prizorov — to zahteva že obzir do igralcev in tistih vernih poslušalcev in gledalcev, ki bi radi živeli s tem, kar se na odru godi. — Zelja naša je tudi ta, da solobneve otroke pustite doma pri knjigah, da ne bo tako strašnega navala in živčava. Na svidenje!

n Smartno pri Litiji. Kat. prosvetno društvo v Smartnu pri Litiji vabi 22. decembra ob 8 popoldne prosvetno ljudsko dramo »Žrtve ljubezni«.

PO SVETU

Katoliška cerkev:

s Cerkev za narodne manjšine. Sovražniki vere se večkrat obregnejo ob papeža, češ, da je Italijan in da kot tak ne more biti nepristranski napram drugim narodom. Kako neutemeljena so taka in podobna očitena, nam kaže člen 39 sporazuma z Italijo, kakršnega je prvotno predlagal Vatikan, a s svojo zahtevo pri Mussoliniju ni mogel prodreti. Dotični člen se glasi dobesedno: »Verski pouk v novih pokrajinah se bo vršil v materinščini. V krajih, kjer bi število italijanskih in slovenskih duhovnikov, italijanskih državljanov, ne zadostovalo duhovnim potrebam ljudstva, bo država dovolila škofom, da pokličejo iz inozemstva s privoljenjem italijanskih oblastev duhovnike, zmožne drugega jezika, četudi bi ne bili italijanski državljani.«

s Razno. V Kape Tovnu so bile duhovne vaje za učitelje. Vdeležilo se jih je nad 50 vzgojiteljev. Mnogi so prišli 50 km peš, da so lahko prisostvovali duhovnim vajam. — V Parizu je bil izvoljen za poslanca socialist Nactoux (Naktú). Bil je odpadnik od vere. L. 1924. se je odpovedal političnemu življenju in začel razmišljati o katoličanstvu. Je umrl z Bogom spravljen. — V Lurdu je ozdravila židinja Saaklefu iz Jeruzalema. Pravi, da ji je Marija pomagala in židinja je prestopila v katoliško cerkev.

Italija.

Razno. Staro granato je hotel odpreti 18 letni Dominik Ferletič iz Mirna. Granata se je razpočila in nesrečnežu odtrgala obe roki ob zapestju ter mu raztr-

gala obe nogi. Je kmalu izdihnil. — Italija poseduje v Egejskem morju otočje Dodekanez, katerega je pridobila s svetovno vojno. Sedaj je naučno ministrstvo izdalo odredbo, s katero določa, da se to otočje mesto Dodekanez imenuje »Isle Italiane dell'Egeot« (Italijanski otoki v Egejskem morju). — V Malih Zabljah na Vipavskem se je pred dnevi dogodila grozna nesreča. Gospodinja Katenčkove hiše, že starejša žena, je šla v klet s prižgano svečo. Kmalu nato so bližnji zapazili, da klet gori, in so prihiteli gasiti. Ko so podirli zaklenjena vrata v klet, se jim je nutil grozen prizor: sredi kleti je stal goreč steber, nesrečna gospodinja, katere obleka je bila en sam plamen. Vsaka rešitev je bila izključena. Kako se je zažgala, je zagonetka; krožijo razne vesti. Razen ženske sta zgorela klet in bližnji hlev. — V Idriji je umrl 59 letni rudniški vpokojenec Josip Bedenk. — V Št. Vidu pri Vipavi in na Lozicah so dobili nove zvonove. — V Dutovljah je zgorelo župnijsko poslopje, kjer sta bila nastanjena tudi dva razreda ljudske šole, do tal.

Francija.

s Novi rudniški zakon. Trgovinski minister Graham je predložil v poslanski zbornici rudniški zakon, ki se deli v tri dele: v okvir za prodajo premoga, zmanjšanje delovnega časa in ustanovitev narodnega odbora. Glavna točka okvirja za prodajo premoga je pač imenovanje posebnega sveta, sestavljenega izključno iz lastnikov rudnikov, po katerem se urejuje produkcija, dobava in prodaja premoga v Angliji. V vsakem okrožju se ustanovijo preiskovalni odbori, kjer bodo po 1 lastnik, 1 rudar, 2 konsumenta in 1 nepristranski predsednik. Nad temi preiskovalnimi odbori pa bo imenovan državni odbor v isti sestavi. V drugem oddelku se urejuje vprašanje delovnega časa, ki se bo od 6. aprila da-

Ne
ustrašite
se

še tako velikega pranja, kajti Schichtov RADION bo namesto Vas oskrbel polovico dela. Način je zelo enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se bode, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

Schichtov
RADION

lje znižal od 8 na 7 in pol ure. V tretjem oddelku je govor o državnem narodnem odboru, ki bo v enakem številu sestavljen po zastopnikih lastnikov, rudarjev, dalje državne zveze angleške industrije in državne zveze delodajalskih organizacij, strokovnega kongresa in zadružnih zvez. Ta državni odbor bo določal o mezdah gibanjih, o delovnem času in o delovnih pogojih.

Anglija.

s Škoda ob zadnjem viharju. Vihar, ki je trajal več kot teden dni ob francoskih obalah, se je poleg, vendar pa še ni moglo preceniti vse škode, ki jo je napravil. Po dosedanjih ugotovitvah presega število smrtnih žrtev pri pomorskih več kot sto oseb. Razdejanja v ribiškem ladjevju so ogromna. Na posebno izpostavljenih točkah, posebno na nekaterih otokih, je tako rekoč uničeno vse ribištvo. »Paris Midic« zahteva preiskavo, na kateri grazi, da se bo brez usmiljenja odkrila nespособnost francoske javne rešilne organizacije na obalah.

Rusija.

s Zunanja politika Rusije. Namestnik komisarja za zunanje zadeve Litvinov je poročal nedavno zbranim svojim zaupnikom o zunanji politiki boljševiške Rusije. Med drugim je rekel: »Sovjeti se ne bodo dali odvrgniti od svoje začrtane poti po nobeni sili, tudi ne po vmešavanju Amerike. Litvinov je pozdravil sporazum v Anglijo kot boljševiško zmago, ki da je tudi Angliji v korist. Na očitke, da ruski sovjeti razširjajo svojo agitacijo po vseh državah, je

Drama se odigra tak pred Božičem. Priporočamo obisk tudi materam. Med odmori igra orkester.

n Gorenjsko pasemsko okrožje priredi svoje vsakoletno zborovanje letos v Kranju dne 23. t. m. ob 18 v Ljudskem domu in vabi zavedne gorenjske živinorejce na to zborovanje, ki naj določi z ozirom na dejanski sedanjí položaj smernice za smotreno zboljšanje in povzdigo gorenjske živinorejce. — Gorenjsko pasemsko okrožje.

n Občni zbor Čebelarke podružnice v Leskovecu pri Krakem se bo vršil v nedeljo, 22. decembra ob 8 zjutraj v leskovski novi šoli. Vsi okoliški čebelarji vabljeni.

n Gor. Pirniče. Dne 26. decembra ob pol 2 popoldne se bo vršil v šolskem poslopju ustanovni občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva. Ker bo podružnica pospeševala sadjarstvo in vrtnarstvo ter skrbela za gospodarski napredek, se vabijo vsi posestniki kraja, da se ustanovnega obnovega zbora udeležijo ter da pristopijo kot člani v podružnico. — Pripravljalni odbor.

n Prostovoljno gasilno društvo v Stebu pri Domalah bo imelo vajo v nedeljo dne 22. t. m. ob pol 14 z novo, najmodernejšo motorno brizgalno. Brizgalna ima 20 konjskih sil ter daje na cev v 1 minuti čez 800 litrov vode. Bratska društva in slavno občinstvo vabimo k vaji.

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert Radio orkestra. 24. Casovna napoved in poročila.

Četrtek, 19. dec.: 18.30 O portretih iz svetovne literature. 19. Srbohrvaščina. 19.30 Tedenški pregled. 20. Koncert godbe Dravske divizije. 22. Koncert radio orkestra. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 21. dec.: 18.30 Esperanto. 19. Delavska ura. 19.30 Nemščina. 20. Slovenske narodne vokalke (izvaja radio orkester). 22. Lahka glasba. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 22. dec.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje. 10.20 Gospodarsko-kulturno predavanje. 11. Dopold. koncert. 15. Kmetijska ura. 15.30 Slovenske pesmi. 16. Reproducirana glasba. 16.30 Humoristično štivo. 17. Lahka glasba. 20. Prenos iz Zagreba. 22. Casovna napoved in poročila, pesna glasba. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 23. dec.: 18.30 Francoščina. 19. Zdravstvena ura. 19.30 Angleščina. 20. Večer glasbenih silhueto (izvaja radio orkester). 22. Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 24. dec.: 12.30 Reproducirana glasba. 13. Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 19.30 Božični zvonovi (prenos iz St. Peterske cerkve). 20. Skrivnost božične noči. 20.30 Koncert klavirja in harmonija. 21. Recitacije. 21.30 Citre. 22. Božične pesmi poje gna. Pirčeva. 22.30 Na sveti večer — božična meditacija. 22.45 Religiozna glasba. 24. Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 25. dec.: 10. Prenos cerkvene glasbe iz ljubljanske stolnice. 11. Dopoldanski koncert. 15. Otroška božičnica. 16. Puccini: La Bohem, na ploščah. 20. Prenos iz Prage: Dvořák: Slovanski narodni plesi. 22. Napoved programa za naslednji dan.

Litvinov trdil, da tudi druge države pripravljajo boj proti sovjetom. Razen z Nemčijo, je sedanja Rusija z vsemi velesilami v ne preveč dobrih odnosih. Od manjših držav so Rusiji neprijazne vse, razven Turčije in Perzije. Celo Italija, da sovjetov v zadnjem času več ne obraja. Nova avstrijska vlada bo obdržala s sovjeti še nadalje gospodarske stike. »Jugozapadno od Rusije,« je poudarjal Litvinov, »je dežela, ki se še ni izjavila za ločitev od sovjetske države in ki je zasedena od tuje države. Za to zasedbo nočejo vedeti svetovni »čuvarji miru«. To je Besarabija. Nje prebivalstvo zahteva združitev z Rusijo, česar ne moremo nikdar pozabiti.« — Zbor je vzel poročilo Litvinova soglasno in z odobravanjem na znanje.

s Protiversko delovanje boljševikov. Sovjetski listi poročajo iz Moskve, da je vlada pod strogo kaznijo prepovedala sekanje in prevažanje božičnih drevesc. Komunistična stranka bo za božič priredila po mestih velikanske protiverske obhode, katerih se bo menda samo v Moskvi udeležilo do 40.000 oseb. Javno se bodo kazali prizori v maskah, ki bodo imeli namen osmešiti cerkvene obrede ob božičnih praznikih.

Drobne novice.

Za doktorja bogoslovja je bil na dunajski univerzi proglašen dr. Gšodam s Koroške. Prvi primer, da je neduhovnik dosegel tak doktorat.

V Nemčiji bodo v petih letih davki narastli od 800 na 1725 milijonov zlatih mark.

Predsednik grške republike Konduriotis je radi boleznici odstopil.

Število francoske vojske se je znižalo od 670.000 na 40.000 mož. Uvedena bo tudi enoletna službena doba.

V Londonu je nastopil svojo službo novi sovjetski veleposlanik Sokolnikov.

Stadion za 100.000 gledalcev bodo začeli graditi spomladi v Italiji.

Za predsednika grške republike je bil izvoljen Aleksander Zaimis.

Smodnik je eksplodiral v bolgarskem Popovu. Sedem hiš porušenih in mnogo človeških žrtev.

Požar je uničil veliko vojaško letalsko delavnico na madjarskem vojaškem letališču Pipera.

Družinska prafika

za leto

1930

se dobiva po
vsod za ceno

Din 5.-

Najcenejši
ljudski
koledar

1.142.000 brezposelnih je bilo v novembru v Nemčiji. Brezposelnost zelo raste.

Okrog 300 ljudi je oboleželo v Londonu na črnih kozah.

Kitajske nemire povzročajo ruski sovjeti, trdijo angleški konservativci.

V vseh madjarskih srednjih šolah je pouk stenografije (brzopisja) obvezen.

Bolgarskega ministra Burova so fašisti v Rimu hladno sprejeli. — Dobro za bolgarski narod!

Romunski dijaki so razbili opravo prostozidarske lože v Bukarešti.

Poštarne pristojbine bodo s 1. jan. 1930 zvišali v republiki Avstriji.

Angleški liberalci in konservativci zahtevajo parlamentaren razgovor o brezposelnosti. — Nevarno za delavsko vlado!

Novi čehoslovski parlament se je sešel k prvi seji; komunisti so razgrajali.

Vseh 23 komunističnih poslancev je bilo v češkoslovanskem parlamentu izključenih od desetih sej.

Da dobi čim prej posojilo, se je Avstrija z Italijo pobotala.

Občinske volitve v Španiji bodo koncem februarja 1930. Prvi začetek odprave diktature.

Jugoslovanski parnik »Split« se je v beneškem pristanišču zaletel v italijansko jadrenico »Clotilda« in jo prerezal na dvoje.

350.000 hl vina so pridelali letos na Češkoslovanskem. 100.000 hl manj kot lani.

Božične počitnice na Češkoslovanskem trajajo letos od 21. dec. do 7. januarja.

Dunaj je obiskalo to leto največ tujcev iz Čehoslovaške.

Za skoraj devet milijard dinarjev bo do znižanja davek Združ. države Amerike.

4000 Marijinih podob so zažgali boljševiki v ruski vasi Golovka, ki je v donski oblasti.

Če rudniški zakon ne bo v angleški zbornici sprejet, bo Macdonald razpisal nove državnozborske volitve.

Izobraževalna sredstva na deželi.

Ko smo si ogledali ugodnosti in ovire kmetijske izobrazbe, moramo spoznati še sredstva, ki so za to na razpolago. Kakšna sredstva se nudijo za izobrazbo razuma, volje in čustvenega življenja?

Priznati moramo, da so ta sredstva maloštevilna ali jih vsaj ni toliko kakor v mestu. Marsikatero je treba še izgraditi in izdelati, marsikatero izpolniti in pravilno uporabljati.

Prvo, prvotno in najvažnejše sredstvo za pravilno izobrazbo, prav za prav temelj vsake izobrazbe je družina in življenje v njej. Seveda pa mora biti to zadnje tako, da zbujata duševne moči in duha in čustvo na pravi način zaposli. Prav nič pretirana ni trditev, da je prvih šestih let človeškega življenja prava visoka šola za človeka in da si v tej visoki šoli pridobi več znanja kakor na univerzi.

Drugo zelo važno sredstvo za pridobivanje izobrazbe na kmetih, je šola. Ta nadaljuje tam, kjer je družina prenehala. Iz tega dejstva je razvidno, da mora dom in življenje v družini prav resno vršiti svoje delo, da bo res temelj šolski izobrazbi. Seveda mora biti šola podeželskemu in kmetškemu življenju primerna, da upošteva njegove zahteve in mu pomaga do dviga in razmaha.

Nujno potrebno je, da vpliv šole in njenega dela ob izstopu iz šole ne preneha. V to prav dobro služijo kmetijske nadaljevalne šole, ki so prav tako potrebne dekletom, kakor fantom. Za vsakega izmed njih mora biti nadaljevalna šola res nadaljevanje tistega učenja, ki je važno za njegov bodoči poklic.

Zato so pač tudi potrebne posebne obratne nadaljevalne šole, ki poleg razširitve splošnega znanja pripravljajo tudi strokovno za razne obrti. Obe vrsti nadaljevalnih šol pa imata nalogo, vpeljati mladine v poznavanje vseh življenjskih razmer, kar se zgodi s teoretičnim in praktičnim poukom.

Nič manjšega pomena pa niso za mladino mladinska društva. Vsi vemo, da bodisi fant bodisi dekle, ko pride v gotova leta, zaželi sebi enake družbe. V družbi odraslih se ne počuti dobro, mlajši so mu prenemudri, le med sebi enakimi najde pravo razumevanje. Zbiranje enakih, z enakimi željami omogočajo mladinska društva, ki imajo pa poleg tega namena še važno skrb za pravilno zaposlitev, za zabavo in razvedrilo. Naša mladinska društva pa ne skrbijo samo za zaposlitev, zabavo in razvedrilo, ampak zlasti še za izobrazbo.

Vsi tudi vemo, da je važno torišče izobrazbe za posameznika vas: društveni dom. Za cerkvijo in šolo in poleg domače hiše je

Proti otrdelosti udov

Mala količina »Sloan«-ovega Linimenta (masti), namazana na obolelo mesto, ublažuje bol in pomaga.

Nepotrebno je utiravanje; ta mast se sama vsesa v kožo, ublažuje bolečine pri otrdelih udih, boleznih mišic in živčevja, hladi pri vnetjih in odstranjuje vsako sled otrdelosti in bolečin.

Uporabljajte »Sloan«-ovo mast proti revmatizmu, bolečinam v križu, išijas, bolečinam hrbta, bolečinam distorzije in kontuzije.

Generalno zastopstvo MIŠKOVIĆ & COMP.
Beograd - Sarajevska 70

Dobiva se vseh lekarnah in drogerijah

Sloan-ov Liniment
odstranja bolečine

društveni dom najvažnejša hiša v vasi. V njem imajo vse naprave, ki služijo izobrazbi in omiki svoj prostor. Predavanja in tečaji, razne predstave in igre in še telovadba. V domu spoznava tudi vsakdo lepoto umetnosti, kolikor mu more biti na tem mestu dostopna, lepoto pesmi in lepe knjige, ki ju hrani in neguje pevsko društvo in ljudska knjižnica.

Ne smemo pa pozabiti tudi važnega izobrazilnega sredstva, ki izhaja iz vpliva vere in Cerkev. Tega dejstva se, žal, vse premalo zavedamo in ga premalo vpoštevamo. Vse drugo vzgojne in izobrazilne naprave imajo vir, svojo smer in svoj izhod edino le v veri in Cerkev. Cerkev sama je prav za prav najprvotnejša naprava za izobrazbo ljudstva. Zgodovina nam pove, da so ljudstva brez vpliva krščanstva bila v temi nevednosti in so tudi še dandanes. Luč, ki jo je prižgalo krščanstvo, pa je vodila narode k svetlobi in blagostanju ne samo k večnemu ampak tudi časnemu.

Vsa ta izobraževalna sredstva si bomo ogledali pobliže in posamič.

Malo pokraml'ajmo.

Ideal vsakega društva naj bi bil društveni skioptikon. Koliko lepih nedeljskih popoldnevov bi nam lahko prinesla ta naprava! Kadar prebiram seznam slik, ki jih ima naša »Prosvetna zveza« na razpolago za skioptična predavanja in ko zraven pomislim, koliko krajev v naši domovini za to bogastvo komaj ve, vselej me pograbi čut nevolje nad brezbriznostjo naših ljudi, ki jim je to še vedno deveta briga.

Ponavljamo: Skrb vsakega društva bodi: društveni skioptikon. Tako bi ljudje imeli potom skioptičnih slik pogled v zgodovino, v zemljepisje, v življenje narodov, v kraljestvu živalstva... Kdo bo vse naštel!

In če bi bilo treba šteti tudi kak dinarček za vstopnino — nak! — prijatelj, to bi ne bil proč vržen denar.

Tudi čez udnino, ki jo društva zahtevajo od svojih članov, se ne morem pritoževati in si je nikdar ne upam posaditi na zatožno klop med zapravljalce. Zakaj prepričan sem, da društveni odbor obrača članarino v najbolj koristne in društvo najbolj potrebne namene. Če tega ne dela, ga primite pri obnem zboru za ušesa.

Društvena knjižnica je vse podpore vredna in denar, ki ga društva zabijajo v knjige, nikakor ni proč vržen denar. Pamenet mož mi je rekel pred 25 leti: »Zdaj imam otroke vsaj doma. Preje so pa šli od hiše do hiše in niso vedeli kaj početi. Pili so in plesali, topli so se in noreli, da... Ko bi vedel, kdo je iznašel društvene knjižnice, kar precej bi mu nekaj plačal za to iznajdbo.«

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo l. t. d.

Kaj boste rekli k tem besedam?

Glede društvenih veselici in dramatičnih predstav bi pa vsaj deloma prikimal našemu neznanemu prijatelju. Toliko namreč, da nekatera društva res posvečajo glavno skrb veselicam in predstavam. To pa ni prav in v takih društvih ni nekaj v redu. Seveda nikakor nočem reči, da so društveni odri odveč in da treba proti veselicam kar zadivljati in klicati nadnje ogenj in žveplo iz nebes, ne, ne, ne. Malo razvedrila mora biti tudi na dnevnem redu. Saj so mnoge predelane tudi jako poučne. Toda kakor si želim veliko število skioptičnih predavanj, tako moram reči, da bi zadostovalo na leto dvoje, troje dramatičnih predstav in za ocvirek še kakšna druga veselica: Miklavžev večer, božičnica, pevski ali godbeni večer.

Naš prijatelj sicer ni omenil, pa vsekakor eno besedo še o društvenih izletih. Če so prav zasnovani, lahko prinesejo članom mnogo koristi. Vzemimo: ogled vzorno obdelovanih posestev, ogled modernih hlevov, strojev, ogled krajevnih znamenitosti, poznavanje domovine. Kjer bi bili izleti združeni seveda s praznim veselačenjem in popivanjem, tam bi moral govoriti z našim ljubim prijateljem: To je preveč in nepotrebno!

Pika. Dosti o tem!

3. Prostovoljni in prisiljeni izdatki in varčevanje.

Naš prijatelj zamahne najprej proti šoli in izdatkom za šolske potrebščine, zahudi se nad tobakom in drugimi nepotrebni stroški. Potem pa vzdihne: »Poleg

64

RAZNO

Riba bi kmalu ugonolila ladjo. Na Bodenskem jezeru se je zgodila nesreča. Ladja je plavala po široki vodi, ko je kapitan zapazil, da nima več hladilne vode za motorje. K sreči je lahko krenil proti obrežju in ko je prišel na suho, si je takoj ogledal ladjo. Pri tem je opazil, da se nahaja v cevi, skozi katero se je dovajala hladilna voda do motorjev, ogromna riba, katero so mogli le s težavo izvleči. Riba je šla za svojo hrano in se je pri tem zaletela v ladjo. Kapitan je bil plena vesel, a njegovo ime ni moglo postati slavno, ker imena ni upal izdati. Ni bil namreč v posesti ribiške karte.

Hitrost pri živalih. Na vprašanje, katera je najhitrejša žival, dobimo ponavadi odgovor, da je to zajec, bolj redko se označuje kot najhitrejša žival hrt (pasja vrsta). Prvoristen hrt preleti kratko pot s hitrostjo več kot petdesetih km na uro, medtem ko doseže zajec k

Cirkuški otrok

Ker so se mu tako izjalovile vse njegove želje, je vrel v njegovem srcu neizmerno sovraštvo, ne le proti njej, temveč tudi proti ravnatelju, o katerem je menil, da je kljub vsem svojim obljubam v skrivnem sporazumu s svojo hčerjo. Z resno grožnjo namreč, da bo odpovedala vsakršno sodelovanje pri njegovem poslu, je Nora slednjič dosegla, da mu je oče prepovedal vsako nadaljno nadlegovanje njegove hčere. Z ravnateljevo ženo se je izprva začel pečati le zato, da bi vzbudil ljubosumnost pri Nori. Nečimurni ženski je zelo ugajala ta osvojitve, katero je bila dosegla poleg slovite lepote, svoje pastorki. Njeno življenje je vrh tega postalo zelo enolično. Ravnatelj, ki je z leti postajal vedno bolj mlačen in se je posvečal le svojemu delu, se je zdaj malo brigal zanjo. Minil je tudi sijaj bokskega življenja, kajti odkar je propadlo premoženje, so morali živeti dokaj varčneje. Za tako prikrajšano življenje se je oškodovala s tem, da je prišla živeti svobodno življenje. Landolfo je videl v lahkomišljenem bitju, ki ga je tem bolj omamljalo njegovo dvorjenje, čim bolj jo je zapuščala njena cvetoča doba, sredstvo za nov načrt. Kmalu je znal ravnateljico tako prikleniti nase, da je bila le še slepo orodje v njegovih rokah.

Ravnatelj, ki je bil zaposlen z drugimi stvarmi, ni vsega tega nič opazil. Vrh tega je bil Landolfo tako podkrepil njegovo nagnjenje do opojnih pijač, da je bil čisto dneve in dneve nesposoben za jasno mišljenje.

S Kurtovim zopetnim prihodom je bil Landolfo načrt le še hitreje dozorel. Po jasnih besedah, ki jih je bil slišal od Degenthala, se mu je dozdevalo, da bo kmalu nastopil v Karstenovi družini preokret in s tem je izgubil vsako upanje, ki ga je še stavil v čas. Zdaj je hotel zadostiti le svojemu sovraštvu in svoji koristi. Njegove poverebe tako ali tako ne bi mogle več dolgo ostati prikrite in vedel je, da bi se sam najbolje zavaroval s tem, da bi odpeljal ravnateljico njegovo ženo in tako občutno žalil njegovo čast. Le predobro je poznal Karstenov ponos in vedel je, da bi ta rajši prestal vsako izgubo, kakor da bi tako sramotne družinske zadeve s sodnim zasledovanjem spravil v javnost.

Slabotno ženo je bilo Landolfo kmalu pridobil z grožnjo, da bo izdal njeno sokrivdo na njegovih poverbah, na drugi strani pa tudi z vabljivimi zgledi, ki jih ji je predložal. Tekmujoča družba bo ubežnika iz sovražnikovega tabora sprejela z največjim veseljem in nič manjšimi plačami, ji je zagotavljal. Strast, strah in želja po svobodnem življenju so premagali celo ljubezen do otroka. Po nekoliko krepkih segljajih v ravnateljico blagajno sta pobegnili na način, kot ga je bil opisal nadnatakar.

Svoji maščevalnosti nad Noro je zadostil medtem Landolfo še s tem, da je vrgel v javnost napačno poročilo, pri katerih so bile zamenjane osebe in storil vse, kar je mogel, da bi se te hitro razširile. Prepričan je bil, da bo na ta način najuspešneje preprečil vsako zedinjenje s Kurtom. Izpod njegovega peresa je prišel tudi zlobni članek, ki je s svojo mešanico resničnosti in neresničnosti zatemnil dobro ime Kurta in Nore.

Med Noro in njenim očetom je bilo prišlo ta dan do nastopa, ker je bil ta po Landolfu zvedel za De-

tega moramo dajati davke, zavarovalnino in razne druge dajatve, tako da tudi najbolj pameten in varčen človek ne more varčevati.

O izdatkih za šolske potrebščine ne bomo dosti govorili. Stara resnica je, da denar za dobro šolo ni zavržen in zapravljen. Nevednost je še vedno najdražja stvar v deželi.

Vso čast pa zasluži dobri mož, ker je med nepotrebne izdatke posadil tudi denar za tobak. Nič bi ne bilo napačnega, če bi ta kuga malo ponehala. Mladina, zlasti pa ženski spol po mestih in po deželi bi nič ne zgubili na svoji časti in na dostojnosti, če bi dali kajenju slovo. Vsi tobakarji bi pa smeli in morali mnogo popustiti na tisti svoji brezobzirnosti: če je prav ali če ni prav, on mora puhati dim v zrak. Zlasti opazujemo to grdobijo po železnicah. Ali pa če bi ponekod tisti ostudni čikarji prenehali s tistim nemarnim pluvanjem.

Pa strast je strast in siromak je tisti, kogar ima na udi. In zato dvomim, dobri prijatelji, če bova imela kaj uspeha.

Kar škoda pa, prijatelji, da nisi v svoji sveti jezi zagrmel še proti nekaterim drugim nepotrebnim izdatkom, ki nosijo tudi na sebi pečat zapravljanja in razsipanja. Naj pa to stori moja beseda in prepričan sem, da mi boš prikimal, morda še celo ploskal. Ampak pri nespametenih in v svojo potrebnost in nespamet zaljubljenih ljudeh spet ne bova nič opravila. To ti že naprej povem.

Najprvo naj sede na zatožno klop davke za nepotrebno gizdavost in lepoto. Gotovo je, da je vsak človek rad lep, naj

si bo možak ali ženska. In prav je tako. Ali marsikje zlasti ženske v skrbi za svojo lepoto toliko izmečejo in toliko nepotrebne navlake nase spravijo, da je res že preveč... Lepota pa... oh, kje!

V pregovor je že skoro prišlo, da je za moderno bolno damo obljuba novega klobuka najbolj uspešno zdravilo. Upam, da me zdravniki za ta recept ne bodo preganjali. Poskusijo naj!

Na kmetih pa ista pesem.

Seveda! Naš nepozabni pesnik Simon Gregorčič je že davno mrtev. Dosti prej pa je že zamrla tista znana njegova pesem, ko gleda v nji naša dekleta pred šotorom sleparskega žida, ko

lišpa kupavajo vsakršne vrste,
v lase in uha, na vrat in na prste,
z lišpom na roci, na vratu, na glavi
pojdejo v cerkev v nedeljo — k razstavi.

Starokopitnež! Mož ni razumel duha časa, sicer bi se pesmi ne bil zagrešil. Bojim se, da bi nekatera današnjih modernih mamic in tet in deklet šle nadenj z gorjačo, če bi še živel. Zdaj, ko je že mrtev, smem napisati še nekaj.

Tebi dekle pa ni treba krasila,
krasa dovolj si od neba dobila:

Izvirne francoske pastilje

VALDA

proti prehlajenju, gripi, influenci itd.

(Prodajajo vse lekarne in drogerije.)

Ustne so ti kot korale rdeče,
rože rasto ti sred lilij obličja
rajske brez tujega so lepoticje,
kodri ti venčajo umno glavo,
krasijo bolj te kot krono kraljico;
snežno lepoto deviškega vrata
le zatemnila si vrvice zlata!
Lepa, najlepša si sama na sebi,
lišpa ni treba ojd deklica tebi!

Zi vidim, kako mi očetje prijazno kimajo; eni odločno, drugi bolj boječe, kakoršna je pač komanda v hiši. In od nekod slišim prijazen glas: »Ta je bil pa pаметen! Bog daj pokoj njegovi duši!«

Zakaj katoliški časopis?

Dober časopis je živ studenec: človeku priprava vsak dan sproti svežih novic!

Toda ni vsaka studenčnica čista in pitna, niso vsi potoki v deželi vredni človeške pozornosti. Je razlika v vodi, razlika v izviru, v okolici, razlika končno v teku skozi ravnino. Nekateri studenci izvirajo v trdi skali, drugi kje v močvirju ali blatu. In razsoden človek vse te okolnosti pregleda in premisli, preden se nagne h koritu in se napije iz tega ali onega studenca. Vsak razsoden človek se rad napije le čiste studenčnice, v blatnem močvirju ne mara piti vode.

Isto je s časopisom. Toliko je tega blaga po slovenski zemlji, da je prav res treba temeljito izbirati, preden se človek odloči in list naroči. Toda ne le na videz. Resnično razsoden človek ne bo dosti okleval, zakaj zanj je takoj dognano: on pije le čisto studenčnico, naroči le resnično vreden časopis.

genthalov obisk. Radi tega se je čutila Nora nezmožna, da bi nastopila pri predstavi in njen nastop je bil odpovedan — okoliščina, ki je pozneje še bolj podkrepila občinstvo v zmoti glede odpeljane osebe.

Umaknila se je bila v svojo sobo, da bi zbrala svoje misli po vseh teh razburjenjih; a proti večeru je začela v sosednji sobi zamolkel ropot; prestrašena je hitela tja in našla svojega očeta nezvestnega na tleh, v roki pa je krčevito stiskal list papirja. Ko je bil namreč prišel po svojo ženo, da bi jo odpeljal k predstavi, mu je vratar naznanil, da se je ena njegovih dam že odpeljala z gospodom Landolfom. Osupnil je in hitel v sobo svoje žene, kjer je našel otroka mirno spečega v postelji, a vse omare in kovčegi so bili odprti in deloma tudi izpraznjeni. Pismo, ki je bilo vidno položeno na mizo, mu je v nekoliko hladnih besedah povedalo nekaj splošnih rekov, tako: da njeno srce ne more prenesti, da jo zanemarja in zato se rajši zateče v naročje resnične ljubezni, da vezi, s katerimi jo oklepa, dušijo njen umetniški duh in da gre rajši tja, kjer bodo znali ceniti njene zmožnosti. »Naj skrbi za dečka,« je bila še pristavila, »in popravi pri njem, kar je zagrešil pri materi,« in še več takih praznih besed.

Nora je hitro uvidela, kaj se je bilo zgodilo. Njena prva misel je bila, uničiti izpričevalo sramote, storjene njenemu očetu, še preden pokliče pomoč. Tudi potem ni nikogar pustila blizu razen svoje lastne stare služabnice in zdravnika, v skoraj boleštni želji, da se ogne vsaki večji pozornosti — kakor da bi s tem mogla prikriti dejstvo. Upala je, da je očetova nezavest le hipna; a iz zdravnikovega obraza je kmalu razbrala, da je položaj dokaj resnejši.

Prvi dnevi so potekali v napetem pričakovanju in neprestani negi. Razen teh skrbi pa so kmalu na-

stopile zanj še drugi zapletljaji. Vsled očetove boleznin in Landolfovega ubega je bila družba brez vodnika in spričo ogromnega osebja in velikega podjetja je morala nastopiti popolna zmešnjava.

Da bi za silo odvrnila vsled tega nastali nered ali ga vsaj zadržala, je Nora, ki je imela toliko prisotnosti duha, izjavila, da je oče pri polni zavesti in je kot po njegovem pooblastilu izročila vodstvo začasno v roke najstarejšega člana družbe, nekega v službi osivelega moža. To se je za nekaj časa izkazalo kot pravilno, ker se je vse delo v družbi enakomerno nadaljevalo. Stari gospod pa se je kmalu sam nahajal pred težkočami, ki so presegle njegove moči, zakaj ne samo, da je postajalo vrhovno vodstvo vsak dan težje, temveč so tudi vedno očitnoje prihajale na dan velikanske Landolfove poverebe. Ker so bile te povečini v zvezi s pridržanimi plačili, se je širilo nezadovoljstvo in nezaupanje med člani družbe.

Dasi je bila Nora zelo krepkega duha, vendar se sama ni čutila kos vsem tem težavam. Zaman je razmišljala, kje bi našla sveto in pomoči, kajti še vedno se je bala vsakega koraka, ki bi povzročil vmešavanje javnih organov.

Morda je še kaj mislila na ono obljubo »v kratkem«, kljub vsem ogromnim poslom, ki so silili vanjo? A ta »v kratkem« je že davno minil in o njem ni bilo nikakega glasu. Morda tak glas v splošni zmedi ni došel do nje? Zabičala je svoji služkinji, naj ji naznani predvsem morebitne obiske, vpraševala je po onih, ki so bili doslej oglašili, a bilo je le nekaj, zanj brezpomembnih imen.

Pač se je je zasvitala misel, da bi se v svoji zapuščeni obrnila na kaplana; toda neko čuvstvo ponosa se je uprlo tudi temu. Hotela se je ogniti vsakemu, še tako daljnemu približevanju Degenthalovi

večjemu pet in štirideset km. Najhitrejši živali so: hrt, dirkalni konj, avtomobil, zajec, lisica. Za temi pride volk. — Kamela napravi v prvih treh urah le 12 do 14 km, toda stopala bo 12 do 14 ur na dan skozi ves teden z isto hitrostjo in pri tem bo zadovoljna s skromno hranjo. Če bi dobival konj pri enakem naporu enako količino hrane, bo moral poginiti že po nekaj dneh. Celo neokretni sloni je vztrajnejši od konja. V eni uri ne napravi več kot 12 do 13 km, a z neizpremenjeno hitrostjo hodi po devet ur na dan in to zaporedoma, če treba tudi vsak dan.

Ne vemo ne dneva ne ure. V igralnico v Monte Carlu je prišel premožen italijanski trgovec Remigio Lanzi po imenu, in stavil na »črno« 1000 frankov. Črna barva je prihajala kar po vrsti. Igralec ni priprane vsote nobenkrat dvignil in tako se je igra za vedno večje zneske ponavljala. Ko se je tako nabralo že približno 50.000 frankov in se Lanzi še vedno ni zmedil, da bi priigrano vsoto pobral in nehaj igrali, se je čutil igralski ravnotežje dotičnega, da igralca izrecno vpraša, če hoče celi znesek

Tožimo, da je današnji svet drugačen, kot je bil njega dni. Ugotavljamo, da je današnja doba zgolj materialna, da v ljudeh ni več resnično dobrih src, da v ljudeh ni več zgledne krščanske ljubezni, dobrote, usmiljenja. Res: v veliki meri so takšne trditve resnične, toda te napake niso od danes. Polagoma je postala takšna doba, takšno mišljenje, počasi so rastle in se vzgajali takšni ljudje. Časopis je bil tisti, ki jih je vodil, ki jim je kazal pot!

Zato in še iz mnogo drugih vzrokov je potrebno, da se vsi in vsak vržemo na delo za dober katoliški tisk, ki naj v ljudeh dvigne vero, ljubezen, dobroto in usmiljenje. Toda nič še ni storjenega, če ste prebrali ta članek in ste rekli: da, res je tako! — treba je stopiti do prijatelja, do sosedu, treba je zastaviti resnično besedo in ob vsaki priliki delati za razširitev katoliških listov v Sloveniji.

In zdaj: kaj nam nudi časopis?

Časopis je časopis ustreza svoji nalogi, če je ljudem prinašal nekaj novic iz ožje domovine in za spremembo časih tudi kaj novega iz širnega sveta. Danes to ni več dovolj. Danes se od časopisa zahteva mnogo več: poleg zgolj navadnih novic mora zdaj časopis nuditi svojim čitateljem tudi drugačnega branja. Kakšno naj bo to branje, o tem so mnjenja hudo različna; za nas katoličane je jasno, da nam mora časopis biti vodnik! Brez te osnovne lastnosti katoliški časopis ne sme biti.

Časopis mora ljudi vzgajati, jih mora navajati le k dobremu, h koristnemu. Časopis, ki tega ne stori, greši, ker ljudstvo pusti v zmotah ali pa ga celo navaja k no-

vim slabostim. Zato tako silno obsojamo časopisje, ki hlasta zgolj za senzacijami, ki se lovi le za opolzkimi romani in mu ni mar posledic. Iz prav istega vzroka prosimo naše ljudi: bodite nam pomagači, trudite se z nami vred, da bo slovenski časopis ljudi res vzgajal v pravem katoliškem in s tem tudi v narodnem duhu! Pomagajte nam ob vsaki priliki, agitirajte, širite naše liste, da jih bo imela sleherna slovenska hiša!

Reiffeisen in njegovo delo.

Ko govorimo o združništvu, pogosto ma slišimo ime Reiffeisen. Kdo je bil ta mož in kaj je storil? Friderik Viljem Reiffeisen je začetnik denarnega združništva. On je bil prvi, ki je ustanavljal hranilnice in posojilnice za kmetstvo ljudstvo. Ker imamo na Slovenskem veliko število posojilnic po njegovem vzorcu, je prav, da nekoliko poznamo tudi tega moža, četudi je bil Nemeec in po veri protestant. Rodil se je l. 1818. v vasi Hamm ob reki Sieg, ki se izliva v Ren. Družina je zašla po očetovi krivdi v revščino in mladi Reiffeisen je mogel le ljudsko šolo obiskovati. Veliko pa ga je do njegovega sedemnajstega leta učil domači župnik. S sedemnajstim letom pa je odšel v vojaško službo k topničarjem in potem v posebno vojaško šolo. Nekaj časa je potem služil v vojaški železnicarni, potem v pisarni pri vladi v Koblenzu in s sedemindvajsetimi letom je postal župan v vasi Weyerbusch. Ni bil župan v našem po-

menu besede, ampak dejansko od vlade imenovan uradnik. Tri leta kasneje je postal župan v Flammersdorfu in končno v Heddersdorfu. L. 1865. je moral radi boleznih na obeh v pokoj. Živel pa je potem še do leta 1888. v zadnjem izmed imenovanih krajev.

Mož, ki je živel vse svoje življenje med kmeti, je videl njihovo revščino, videl, kako malo drže skupaj, videl tudi, kako jih oderuhi stiskajo. Zato je skušal pomagati, kjer je le mogel. Gnala ga je pri tem čista krščanska ljubezen do bližnjega. Prvo svoje združno delo je začel v Weyerbuschu po zimi 1847-48. Vendar so bile vse njegove ustanovitve bolj podpornega značaja. Uvidel pa je ččasoma, da je le samopomoč tista, ki vodi do pravega uspeha. V tem spoznanju je osnoval najprej v Heddersdorfu in potem v okolici prve hranilnice in posojilnice, ki so bile urejene na podoben način kot so danes naše. Kmalu so se začele po teh prvih zgledih posojilnice po drugih krajih. Reiffeisen je bil povsod s svojim nasvetom zraven. Mnogo je potoval, da je z živo besedo širil združno misel. Ustanovil je tudi prvo zvezo zdruget, ki so po njem dobile ime rajfajznovke.

Po njegovem zgledu so delali potem tudi v drugih deželah. Na Češkem se je posebno zavzel za podeželske posojilnice zdravnik Kampelik. Po njem imenujejo Čehi take posojilnice kampeličke. Med Poljaki je širil te zadrugete zlasti Stefančik. Med Slovenci je na tem polju največ storil ranjki dr. Krek.

Zadnji katoliški shod v Ljubljani je

65

staviti na novo igro. Ker na svoje vprašanje ni dobil nikakega odgovora, je ravnatelj moza natančneje pogledal in videl, da sedi za mizo — mrlj. Vsa družba se je prestrašena razpršila, a zdravnik je ugotovil, da je trgovca zadela kap.

Dva vinska ponarejevalca sta se srečala. »No, kako ti kaj gre?« vpraša prvi. — »Ne tako dobro kot mojemu vino,« odgovori drugi. — »Kako to, ne razumem te?« »Mene so zaprli, moje vino pa izpustili.«

V šoli. Profesor učenec: »Če pogledate v ta aparat, boste videli, da ne boste ničesar videli. Takoj zatem boste videli, zakaj niste ničesar videli.«

Zagovoril se je. Prijatelj A je dražil in begal svojega prijatelja B, kolikor je mogel. B: »Beži no, beži, kaj se boš delal iz mene — norca!« A: »O jej, koliko norcev se pa da napraviti iz tebe!« B (v naglici): »Več že, kakor iz tebe!«

Od krsta na vislice. Na Kitajskem razbojnikov mrgoli. Veliko jih tudi polove in pobesijo. Bozja milost jih čaka do kraja. Vneti katoličan Loh-pa-hong jih obisku-

rodlini. Nekega dne pa ji je radostno zaigralo srce, ko so ji naznanili neki obisk: a pogled na posetnico, ki so ji jo bili izročili, jo je takoj razočaral; na njej ni bilo zaželjenega imena.

»Baron Dahnow« — morala se je šele spomniti na debelega Meklenburžana, preden si ga je mogla predstaviti. Že je hotela odkloniti njegov obisk, ko je zapazila s svinčnikom pristavljene besede: »Če potrebuje gospodična Nora Karstenova sveta in pomoči, potem si jo dovoljuje to ponuditi star znanec.«

Kljub razočaranju so te besede gorko padle na Norino srce; saj je hrepenela po svetu in pomoči. In ko je takoj nato stala pred njo ta resna, odločna postava, katere široko čelo je izdajalo moč, kot da bi bilo zmogljivo premagati vse zapetljaje in katere ostre, drobne oči so bile videti kot da znajo najti pot skozi vsak labirint, se je čutila že nekam pomirjeno. A ker je bila sama preveč zamišljena, ni opazila, kako ginjen je postal njegov sicer tako miren obraz, ko mu je stopila nasproti.

Morda je hotel prikriti to svojo ginjenost, da se je tako spoštljivo sklonil nad roko, ki mu jo je podala in jo nesel k ustnicam.

Znak družabnega spoštovanja je bil Nori všeč. »Kako se naj vam zahvalim, baron Dahnow?« je vprašala ginjeno. »Kako ste mogli slutiti, da potrebujem sveta in pomoči?«

Dahnow ji je priprosto odgovoril. Ko se je slučajno mudil na Dunaju, je zvedel, da je njen oče težko obolel in zato se je požuril, da se ji ponudi v pomoč, kot zahteva to dolžnost dobrega prijatelja.

Bilo bi preobširno, da bi ji poročal resnico. Časopisi so bili tudi v njegovo severno domovino prinesli vest o dogodkih v Karstenovem cirkusu, prav tedaj, ko je poizvedoval po Norini usodi. Zvedel ni bil nam-

reč niti, kaj je razdrlo Kurtovo razmerje do nje, niti, kaj se je zgodilo z njo.

Vest o nesrečnih dogodkih ga je zato doletela povsem nepričakovano, zlasti, ker je z njo prvič tudi zvedel za Norin javni nastop. To vse je sicer tako mirnega moža povsem zbegalo. A kljub temu, da mu je bilo vse še tako nerazumljivo, obenem je bil vendarle prepričan, namreč, da je Nora nedolžna in da jo je mogla le najhujša, najtežja usoda prisiliti do tega.

Vesti o Norinem ubegu je na kratko označil kot »nesramne laži«; vendar je bila prva posledica tega, da je sklenil takoj vrniti se na Dunaj, da bo tam natančneje poizvedel. S svojo prirojeno vztrajnostjo se mu je po velikem prizadevanju posrečilo, ne le najti Noro, temveč tudi zvedeti resnico o dogodkih in to ga je navdalo s tihim zmagošlavjem.

Zdaj je sedel Nori nasproti in skušal nekoliko spoznati sedanji položaj. S svojim bistrim razumom se je kmalu spoznal v njem. Obljubil ji je, da bo stopil v stik s kakim dobrim »dvtnikom, da ji bo lahko podal kako utemeljeno mnenje o stvarnem položaju.

A Nora se je pri tem plaho zgrozila: »Ne, ne samo ne spravljajte stvari v javnost, samo ne napravljajte iz nje predmeta za vsakdanji razgovor.«

Morda jo je slabo prikrito začudenje v Dahnowem obrazu prvo opozorilo na to, da javnost že davno ve za njen nesrečni položaj. Čudno je, človek ima vedno nekaj novejih lastnosti — če namreč ta skrije glavo pod perot, meni, da ga nihče ne vidi.

Zdaj se ji je nekako zasvitalo v glavi, naglo in rezko je vprašala: »Ali je javnost že kaj zvedela o tem?«

Dahnow je v njeno pomirjenje vračal to na slovečo osebnost njenega očeta in nje same; pokazal ji je, kako napačne in zmotne so te vesti!

sklenil, naj pride v vsako slovensko župnijo posojilnica. Delajmo po zgledu gori omenjenih mož, da se ta misel katoliškega shoda res uresniči v korist vsega našega slovenskega naroda.

Iz zgodovine premoga.

Premog poznajo že nešteta stoletja, a izrabljati so ga začeli šele prav pozno. Pisalo se je o premogu 300 let pred Kristusom, kovači in kiparji starega veka so premog poznali. Tudi Kitajcem je bil že davno znan. Evropa je na premog v srednjem veku čisto pozabila, omenja ga neka listina šele v letu 1118., in sicer v avguštinskem samostanu Klosterode pri Aachenu. Ko so l. 1795. samostan zaprti, je prenehal tudi premogovnik. V okolici Zwickau-e na Saškem so kopali premog najbrž že v 10. stoletju, listine ga pa omenjajo šele leta 1348. V Sheffieldu na Angleškem so kopali premog leta 1183., v Belgiji pa prav gotovo okoli leta 1300. V Šleziji se je začelo premogarstvo šele v 16. stoletju, in sicer v Waldenburskem okrožju. Kar so tedaj premoga nakopali, so ga porabili v kovaški obrti. Saj so imeli tedaj še v gozdih tako

ogromne zaloge lesa, da premog kot kurivno sredstvo prav nič ni prišel v poštev. Šele okoli leta 1750., ko so se začeli gozdi redčiti, so začeli rabiti premog tudi za kurivo. Razvoj je pa napredoval le prav počasi. Kako počasi je šlo, vidimo iz primerjanja let 1860. in 1921., koliko so nakopali takrat in koliko sedaj. Za enoto vzamemo 1000 ton, t. j. 1 milijon kilogramov. Leta 1860. so nakopali 12.347 ton črnega premoga in 4382 ton rjavega, leta 1921. pa črnega 136.210 ton, rjavega 123.011 ton. Ko bo premog izčrpan, pridejo na vrsto druga sredstva. Petrolej že poznamo; za njim bo prišel škrlj, ki ga bodo stiskali, nato alkohol, solnena toplota, plima in oseka itd. Skrb, da bi kuriva kdaj zmanjkala, je neuteemeljena.

Meh za smeh.

Živali in napredek tehnike. Konj kraji: »Tebi je dobro, zakaj krave ni mogoče nadomestiti z avtoaktorjem.«

Najlažji izhod. Šef: »V blagajni manjka tisoč dinarjev. Samo vi in jaz sva imela opravka z blagajno.« — Blagajnik: »Najbolje bo, če dava vsak pet sto dinarjev, da ne bo t-eba o zaletu zgubljati besedi.«

Nad vse prijazno. Avtomobil dohiti gonjača s kravo. Sofer ustavi in vpraša: »Dobri mož, ali nam ne bi povedali poti do mesta?« — »Prav rad. Imam isto pot. Kar pridružite se mi!«

Strokovnjak. »Kaj pravite o tej uri?« — »Urar mi je jamčil za vse življenje.« — »Tako, tako?« — »Mislil, da je najbolje, če takoj naprta ite oporoko!«

Gospa Selanova je obiskala zdravnika specialista, ki ji je dejal: Vaše zdravje ni popolnoma v redu. Svetujem vam, da se pogosto kopljete, biti morate dosti na svežem zraku in oblačiti se kolikor mogoče lahko.

»Kaj ti je povedal zdravnik?« je vprašal mož, ko se je vrnila domov.

»Je dejal, da moram v morskoplačišče, se mnogo z avtomobilom voziti ter dobiti več novih poletnih oblek.«

Pri starinarju: »Nadalje imam še eno redkost: star revolver iz rimskih časov.« — Kupec: »Rimljani še vendar niso poznali revolverjev!« — »Zato pa so ravno revolverji iz rimskih časov taka redkost!«

Takoj pripravljen. »Kaj pri meni iščete službe?« — Imam samo enega nastavljenca in še ta ne ve, kaj bi od dolgega časa počel.« — Oh, prosim vas lepo, odpoveste njemu in nastavite menel«

Cas je zlato. Netočna ura vam povzroči mnogo škod in jeze, zato zahtevajte se danes ilustrirani cikel z več tisoč slikami od svetovine Stermeck, katero dobite takoj popolnoma brezplačno. Prebrskajte se bade o veiki izbiri le prvostnih točnih švicarskih ur po sledečih nizkih cenah: žepne ure Din 48, 72, budilka v enli zvoncem 65, z drema 75, stenska 134. Hacen tega ogromna zaloga verlike, prestanov, uhov, priševov in ti soč drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne odgovarja se lahko zamenja ali vrne denar. Naročila vez Din 500 - poštnino pristo. Veletrgovina R. Stermeck, Celje, štev. 19 Slov

Mlekarstvo in živinoreja

sta temelja modernega kmetijstva! — Oprema mlekarskih zadrug po specialnem tehničnem biroju

„ALFA“ d. d. — Separatorji in mlekarski stroji
ZAGREB — Zvonimirova 2

»Tudi v tem, kar se je zgodilo sedaj?« je zopet vprašala Nora in njene oči so se čedalje bolj širile od nemira. »Moj oče vendar pri tem ni nič kriv?«

»Bile so le zamenjane osebe,« je v zadregi rekel Dahnow. »Mislili so... bilo je razumljivo, zakaj imela je otroka in tako je bilo neverjetno, da bi mati...«

»Zamenjane osebe!« je ponovila Nora. »O ne, saj ni mogoče!« je nenadoma vzkliknila in obraz ji je zabila živa rdečica. »Ali mislijo... ali mislijo, da sem bila jaz to?«

»Časopisna poročila so tako netočna,« se je opravičeval Dahnow.

»O, to se mora popraviti! To se mora popraviti!« je rekla Nora in v tistem obupu vila roke.

»Zadnje dni je bilo to že enkrat preklicano,« je rekel Dahnow. »Bral sem ta članek v enem najpomembnejših tukajšnjih listov.«

»Ah, saj skoraj ne bo več pomagalo!« je tarnala. »Kar ljudje bero o nas, takoj vse verjamejo.« In prvič po preobratu so se ji ulile solze po licih.

»Vse bom storil, kolikor je v moji moči, da uveljavim resnico,« je rekel Dahnow. »Poskrbel bom, da bo vaše ime popolnoma oprano.«

Bil je mož beseda; že v naslednjih dneh so prinesli časopisi njegova poročila, v katerih je krepko, jasno in prepričevalno ovrgel vse napačne vesti ter posebno še poudaril Norino navzočnost ob bolniški postelji njenega očeta.

A Nora je imela prav; zdaj je imelo to le še malo pomena. Kakor vsaka taka poročila, tako so brali tudi ta površno in hitro, kot se navadno bero nezanimiva poročila; kajti ali je ubežala žena ali hči cirkuškega jahača, je bilo zdaj že popolnoma vseeno. Trenutna mikavnost pikantne zgodbe je minila.

In baš ono malo ljudi, za katere so nekaj dni po prejšnjem pomenile napačne vesti obrat v njihovem živ-

ljenju, baš ti niso brali teh poročil. V Göhlitzu ni zdaj nihče prebiral dnevnikov; kot po molčečem dogovoru so jih kolikor mogoče prezirali, seveda v strahu, da ne bi naleteli na kaka neprijetna namigavanja ali tudi le zato, da bi jih ne spominjalo neprijetnega dogodka.

Lili je žarela obraz od sreče. Grofičina najgorečnejša želja se je izpolnila v trenutku, ko je že obupala nad njo: Kurtova zaroka z njegovo sestrično se je bila izvršila še tisti dan, ko se je bil prav tako nenadoma vrnil, kot je bil odpotoval. Vsi škodoželjni jeziki so morali zdaj utihniti.

Kaplan je bil edini, ki je bil vsled svojih korakov kmalu zvedel resnico o Nori in o njej kolikor mogoče obvestil javnost. Toda v sedanjih okoliščinah bi je ne bilo mogoče pojasniti njegovim domačim in zato je moral to odložiti na primernejši trenutek.

Dahnow se je med tem kar najmarljiveje zavzel za Norine zadeve. Po njegovem mnenju bi bilo gotovo najbolje za vse, da se čim prej opusti podjetje, proda ogromni inventar in izroči premoženje otrok kakemu varuštvu, ker je bilo pričakovati, da bo Karstenovi boleznii v najboljšem slučaju sledilo še daljše bolehanje. Preselitev v prestolice severonemške države, kjer je imel Karsten svoje državljanstvo, bi te posle dokaj poenostavila.

Nori so žarela lica, ko je mogla uvideti, da bi nadaljevanje obrti rodilo le škodo; zakaj bala se je, da jo bo v korist bratu treba nadaljevati, dasi je njegova mladost nasprotovala vsem milim, da bi bil on bodoči naslednik. Tako je imela nenadoma v svoji roki konec niti, ki se ji je zdela nekaj mesecev poprej nepretrgljiva.

je po ječah in marsikaterega spreobrne h Kristusu. Tako je letos 25. septembra k-stil v šangajski ječi 16 moških in eno žensko, 27. septembra pa še drugih 11. Pzemeljska pravica je šla svojo pot. Vsi omenjeni so bili na dan svojega krsta usmrčeni. Zares desni razbojniki...

»Ko bom umrla,« je rekla Miheva, »bi na mla-gubnem kamnu imela rada napis: V nebesih je mir.« — Miheve: »Ali bi ne bilo primernejše: V nebesih je bil mir?«

»Tone, povej mi po vendar, zakaj se ne oči-niš?« — »Da ti po pravici povem: zato, ker mi je tvoja žena vedno pred očmi.« — »Kaj, mo'a žena, ti jo ljubiš? O ti...« — »Ne, ne, le bojim se, da bi tudi jaz tako dobil.«

Iz šole. Oče svojemu 9 letnemu sinčku: »Gašparček, čemu si se pa danes tako vesel iz šole vrnil?« — Sinko: »Bil sem javno pohvaljen.« — Oče: »Na kak način?« — Sinko: »Gospod učitelj se je danes izrazil, ne ravno napram meni, ampak so sedovem Matičku je dejal, da je on še bolj neumen kakor jaz.«

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprni. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatogor, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

Nejpopolnejši
STOWER
Šivalni stroji
za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vsak dom.
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri trdnosti
L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg ul. 6
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrezem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni ž njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlaglo! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po znižani ceni. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

ČREVA

sortirana v vseh poljubnih debelinah za vse različne klobase: krave, jetrne in mesene. za salsme itd. imam na zalogi po va novo snižanih cenah. Trgovcem in večjim odjemalcem morem nuditi primeren posredst. Priporočam se vsem svojim dosedanjim odjemalcem in vabim nove interese, da si ogledajo zalogo.

BERGMAN JOSIP

trgovina žev in drobnino in debelo
LJUBLJANA — Poljanska cesta 85. 87.

Izvanredna ponudba!

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite kožno pelerino za dež

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože Imm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodo zložljiva, kakor majhna žepna beleznica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport. — Reklamna cena s posebno kapuco in etuijem samo 70 Din, franko, zavarinjena, poslana po poštne povzetju, dva kosa 138 Din. Kaxpošilja A. Mařik, export, Praha XII., Londýnska 57. (Če ne bi ugovarjali, jamčimo zamenjo.) Naslov natančno napisati.

Kupim: Srčno moč korenine, planinski mah palic. (Na dopise se bo le odgovarjalo, kdor bo navedel, koliko ima blaga že pripravljeneja.) — Ant. Stergar, Kamnik.

NAZNANILO

Podpisani bivši dolgoletni nadmlinar v valčnem mlinu pri »Krevsu« v šk. Loki vjudno naznanjam p. n. občinstvu, da vodim se-daj ta obrat kot najemnik povsem samostojno in na svoj račun. — Vsem dosedanjim in novim odjemalcem se najtopleje priporočam za mletve vseh vrst žita in za zamenjavo pšenice za moko. — Zagotavljam točno, vesno in pošteno postrežbo. Z odlič. spoštovanjem

Andrej Simončič.

Preklic.

Podpisana Marija Jezovšek, posestnica, Bukov žlak pri Celju, obžalujem, da sem Vinka Verdeva, posestnika v Tebarjih, nepravilčno obdoližila nečastnega dejanja ter vzamem na znanje, da mi je v sled tega odpustil in vloženo tožbo umaknil. Marija Jezovšek.

Prvovrstna glasbila
direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarna skladišča
Velik
ilustrovani **CENIK**
dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji
MEINEL I HEROLD
tovarnica glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 102-B

Violine . . .	od Din 95.- dalje
Tambourine . . .	98.-
Mandoline . . .	136.-
Trube . . .	505.-
Gramofon . . .	345.-
Ročne harmonike	od Din 85.-

Čilski soliter

je najučinkovitejša dušičnato gnojilo, ki ga tro-simo pred vsem spomladi po rastočih rastlinah. Izvratno uspevajo po njem vse rastline, tako žit, kakor tudi zelenjava in cvetlice, ki nujno rabijo za razvoj lahko topljive dušičnate hrane. Čilski soliter se dobi povsod tam, kjer prodajajo umetna gnojila. Navodila o njegovi uporabi dobi vsakdo brezplačno, kdor se obrne na

Poddelegacijo proizva-jalcev čilskega solitra
LJUBLJANA :: Tavčarjeva ulica 1/II.

L. Mikuž
Ljubljana, Mestni trg 15
Na malo **Dežniki** Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Preklic.

Podpisani Janez Bohinc, posestnik, Ljubno, preklicujem žaljive besede, katere sem govoril o g. Valentinu Toneju, županu iz Mošenj, ter se mu zahvaljujem, da je ustavil nadaljnje oodno postopanje. Janez Bohinc.

Za Božič! Velika izbira damskih plašev, trpežnih in gorkih, v svetlih in temnih barvah, s kožuho in 400 Din naprej, brez kožuho in 320 Din naprej. Iz najfinjših modnih blagov, svileni podlaga z v-telinom, bogato obšiti s finim krznom od 850 Din, brez krzna od 600 Din naprej. — Otroški v vseh velikostih, od dveh let dalje, od 110 Din naprej, samo pri F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. — Oglejte si naše povečane izlozbe!

Prodajalce posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se TEHNA družbi - LJUBLJANA, Mestni trg 25/I

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovi oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Puhasto perje kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Pojem čisto belo gosje kg po Din 130.— in čiat beli puh kg Din 300.—. L. Brozović, kmetična čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Hišna katere zna ne koliko živati se sprejme v dobro -lajno službo. — Posrednik na upravo pod »Zanesli-va in poštena 8888«.

Kuharica se išče za ja-nuar ali po-zneje za dobro krščansko hišo v Ljubljani. Plača dobro. P. nudbe na upravo pod »Poštena 1980«.

Krepkoga vajenca za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Replič, sodar, Trnovo, Ljubljana.

Dobro zaslužek vsako nedeljo. Za vsak večji kraj, vsako žup-nijo iščemo zastopnike, ki bi za dober zaslužek prevzeli malo delo. Pošljite svoje naslove pod šitro »Dobro delo in dober zaslužek«, na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Zobotrebca kupujeva po najvišjih cenah M. Tomažin, Rašica, p. Vel. Laško.

Dobro kozo kupim. Ponudbe je poslati na pošto Begunje pri Cerklji 47.

Rože divjačine kupu-jem I. Mihevc, Vrhnika.

Deklo pošteno in ver-no, ki zna gos-podinjstvo pa tudi na polju delati, sprejemem v službo. Anton Pogorelec posest. in župan, Struge, Dolenjsko.

Dve travniški parceli veliki, na Berčevem, Sp. Zadobrova krasna lega, se ugodno prodaja. Poizve se pri upravi Domolj. pod št. 14059.

Šivalni stroj z okroglim žol-ničkom, akoro nov se zelo ugodno prodaja. — M. Matelič, Gradišče 80/III.

Pes brak-jazbečar, rja-va barve, z belo liso na čelu in prsih, z prav malo košatim repom, se je zgubil v okolici Sevnice. — Shiš na ime TREF. Kamor se je zatekel, ali kdor ga najde, dobi Din 150 pri V. Jakli, Krmelj, Dolenjsko.

Strugarji kateri bi prevzeli iz-delavo maših predme-tov iz javorjvega. li-povega ali konjanjevega lesa, naj javijo svoj nastov upravi Domo-luba pod št. 14274.

Čevlarskega vajenca prištenega in pridnega sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Breclj, čevljar-ski mojster, Ljubljana, Gajeva ulica 2.

Budilke po ceni
L. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra cesta štov. 36.

St. 122. Kovinska anker-klocka, s sekundnim kazalcem, dobro kolesje, radi-um svetilnik, oče se stov lke in kazalec samo D 94'—
St. 122-1. Ista brez sekund. kazalec D1 65'—

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljšo in najcenejšo — pri stari priznani trdki

H. SUTTNER — LJUBLJANA I

Prešernova ulica štev. 4

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica — Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Šveici znamk. IKO - OMIKO - AXO

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!

China srebrno jedilno
orodje

s 50 letno pismeno tovar-
niško garancijo

St. 123. Budilka 16 cm vis.,
dobro kolesje, steno jam-
stvo Din 45'—
St. 125. Klocka 19 cm
Din 44-25
St. 105. Klocka z radij. 6 sv.
in kazalec Din 75'—
St. 120. Klocka, lepna ura z
dobrim kolesjem in 3 let o
jamstvo Din 44'—
St. 121. Klocka z radij. 6 sv.
in kazalec Din 55'—

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. pošt. hr. 10.704. Tel. št. 13.

nudi popolno varnost za vse
vloge, ker jamči za iste razen
hranilničnega premoženja mest-
na občina Brežice z vsem
premoženjem in vso davčno
močjo. Tudi rentni da-
vek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za
brezplačno nalaganje denarja. Dovoljuje posojila
na vknjižbo, proti poroštvo in zastavi vrednostnih
papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod
najugodnejšimi pogoji. Uradni dnevi vsak dan,
razen nedelj in praznikov od 8—12 in od 14—19.

ČRNO BRINJE

prodaja po nizki ceni
F. Cvek v Kamniku.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v voženju brezplačno.
neVročna garancija.

NAZNANJAM VSEM ZNANECM,

da sem prevzel po mojem rajnem očetu usnjarsko
delavnico v Motniku št. 21. Prevzemam vsake
vrste kože v stroj in se priporočam.
Leopold Sajovic, usnjar — Motnik.

Budilke

F. ČUDEN

Ljubljana - Prešernova 1

Tomaževo žlindro

19-9% — za gnojenje travnikov, vrtov, sado-
nosnikov ima na zalogi vsako množino

»MERKUR« - PETER MAJDIČ, KRANJ.

Plosk v vodo in krik je razburil občinstvo
v parku. Na grozo so ljudje opazili, da se mož
potaplja. V hipu je nekdo vrzel raz sebe sukno
in čevlje ter skočil za potapljačom. Ta se pri-
kaže na površju ter vpije: Pustite me, jaz sem
samomorilec in ne maram več živeti.

Reševalec pa se ni zmenil za vpitje ter od-
vrnil: »To lahko storite drugič, jaz pa hočem
zdaj dobiti premijo in medaljo.«

Letoviščar je vprašal gospodarjevega sina,
koliko je star.

Mirko: »Kako to mislite? Ali, kadar sem
doma, ali ko se peljem z vlakom?«

Majhen paglavec na policiji: »Mati so sli-
šali, da ste sinoči prijeli nekega tatu in prosijo,
če pustite, da bi ga videl. Očeta nocoj namreč
ni bilo domov.«

**Kmetska zveza zastopa koristi
kmetskega stanu!**

Pozor, gozdarji in tesači!

Naznanjam, da imam vedno v zalogi najboljšo
plankačo in sekire. Pošiljam po pošti. Cena nizka.
KRMELJ MATEVŽ — Log, pošta škofja Loka.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar, ri

Ljudski posojilnici v Novem mestu

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
za hranilne vloge jamčijo poleg lastnega posloplja
vsi člani z vsem svojim premoženjem. Vlagatelji ne
trebajo imeti nikake odgovornosti. — Po-
sojila in krediti po najugodnejših pogojih. Za vloge
na: izjaja obresna mera! Denar se lahko nalaga tudi
po pošti.

Kmetovalci in drugi — poslužujte se tega zavoda!

HRASTOV MAH

česminjevo lubje in vsa zdravilna zelišča kupu-
jemo po najvišji ceni. — Pišite po cenik!
G. Hoffmann & Co., Zagreb, Berislavičeva 3.

Zapirajte vrata!

Uboge žene! Venomer revne, venomer
zaposlene, na prepihu...

Ako vkljub prepihu in slabemu vre-
menu želite ostati odporni proti prehlaj-
jenju, influenci, brenčanju in ušesih, zo-
boboju, naduhi, kašlju, sluzavosti — tedaj
vporabljajte dnevno Fellerjev prijetno
dišoč **Eisafliud**. „Eisafliud“ z zakonom
zavarovan! Že 33 let sinži to dobro na-
rodno sredstvo in kosmetikum za drgne-
nje in obkladek pri revmatizmu, gihtu in
oteklinah. Tudi za želodec, pri kréh in
slabosti: nekoliko kapljic Eisafliuda na
sladkorju!

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusite ste-
klenčice 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne ste-
klenice 25 Din.
Po pošti: najmanj 1 zavoje z 3 poizkusnimi ali 6 dvojnimi
ali 2 specialnimi steklenicami stane 62 Din. Stroj tak
zavoje 25 s pošiljino in zavojem samo 173 Din. Naročila
na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Eisatrg štev. 16.

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki
krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Eisa-
kroglice, 6 štatiije 12 Din.